

รายงานสรุปสาระสำคัญของการประชุมชี้แจงความคืบหน้าการจัดทำมาตรฐานทางจริยธรรมตาม
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๖ วรรคสาม
เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๑

ณ ห้องประชุม ๓๒๑๐ อาคาร ๓ ชั้น ๒ สำนักงาน ก.พ. จังหวัดนนทบุรี

ตามที่ได้อนุมัติให้ผู้ช่วยเลขาธิการนายกรัฐมนตรีนางนงนุช วัฒนศิริ หัวหน้ากลุ่มงาน
คุ้มครองจริยธรรม รวมทั้งข้าราชการ ๑ ราย เข้าร่วมประชุมชี้แจงความคืบหน้าการจัดทำมาตรฐานทาง
จริยธรรมตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๖ วรรคสาม ในวันที่ ๒๐
ธันวาคม ๒๕๖๑ ณ ห้องประชุม ๓๒๑๐ อาคาร ๓ ชั้น ๒ สำนักงาน ก.พ. จังหวัดนนทบุรี ซึ่งมีเลขานุการ ก.พ.
(นางเมธิณี เทพมณี) เป็นประธาน นั้น

กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม ได้จัดทำรายงานสรุปสาระสำคัญของการประชุมชี้แจงฯ ดังนี้

๑. ประธานได้กล่าวเปิดการประชุมชี้แจงความคืบหน้าการจัดทำมาตรฐานทางจริยธรรม
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๖ วรรคสาม และรองเลขาธิการ ก.พ.
(นางชุติมา หาญเผชิญ) ประธานคณะทำงานจัดทำมาตรฐานทางจริยธรรมตามรัฐธรรมนูญและศูนย์ส่งเสริมธรรม
สำนักงาน ก.พ. รายงานความคืบหน้าการจัดทำมาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าวต่อที่ประชุม โดยในการจัดทำ
มาตรฐานทางจริยธรรม ได้ดำเนินการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๖
วรรค ๓ ซึ่งมีสำนักงาน ก.พ. ร่วมกับกระทรวงต่าง ๆ จัดทำร่างพระราชบัญญัติจริยธรรมเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ....
เสนอต่อคณะรัฐมนตรี และที่ผ่านมามีการดำเนินการ ดังนี้

๑.๑ คณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๙ มอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรีนาง
(นายวิษณุ เครืองาม) กำกับดูแลให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบดำเนินการตามบัญชีให้เรียบร้อยและทันเวลาตามที่
รัฐธรรมนูญกำหนดซึ่งสำนักงาน ก.พ. ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำมาตรฐาน
ทางคุณธรรม จริยธรรมของหน่วยงานของรัฐ มาตรา ๗๖ วรรคสาม และมาตรา ๒๕๘ ข. (๔) ร่วมกับองค์กร
กลางบริหารงานบุคคลประเภทต่าง ๆ

๑.๒ คณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๑ อนุมัติหลักการร่าง
พระราชบัญญัติจริยธรรมเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. .... ตามที่สำนักงาน ก.พ. เสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการ
กฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้นำผลการประชุมเมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ที่สำนักงาน ก.พ. ประชุมร่วมกับ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปประกอบการพิจารณาด้วย ซึ่งสถานะของร่างพระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันที่ออกใช้ในการ
พิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ วาระที่สอง

๒. หลักการของร่างพระราชบัญญัติจริยธรรมเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. .... ตามมติคณะรัฐมนตรี
๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๑ มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

๒.๑ กำหนดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรมสำหรับ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ”

๒.๒ กำหนดให้มีคณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ (ก.ม.จ.)
ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธาน ผู้แทน ก.พ.
เป็นรองประธาน ผู้แทนองค์กรกลางบริหารงานบุคคลนอกจาก ก.พ. ผู้แทน ก.พ.ร. ผู้แทนศูนย์คุณธรรม
(องค์การมหาชน) และให้มีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนไม่เกินห้าคน และให้เลขานุการ ก.พ. เป็นกรรมการ
และเลขานุการโดยตำแหน่ง

๒.๓ ก.ม.จ. มีอำนาจหน้าที่เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรี เกี่ยวกับนโยบายและยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนและการส่งเสริมจริยธรรมภาครัฐ ให้คำปรึกษาแก่องค์กรกลางการบริหารงานบุคคลในการจัดทำและปรับปรุงประมวลจริยธรรม กำหนดหลักเกณฑ์การนำจริยธรรมไปใช้ในกระบวนการบริหารทรัพยากรบุคคล รวมถึงวินิจฉัย ติความ หรือให้ความเห็นในเรื่องที่ขัดแย้งกับมาตรฐานทางจริยธรรม ตลอดจนกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินการตามมาตรฐานทางจริยธรรม

๒.๔ ให้องค์กรกลางบริหารงานบุคคลของเจ้าหน้าที่ของรัฐแต่ละประเภท ซึ่งรวมถึงคณะกรรมการอื่นที่ทำหน้าที่องค์กรกลางบริหารงานบุคคลของเจ้าหน้าที่ของรัฐ กำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐประเภทนั้น และให้มีกลไกขับเคลื่อนองค์กร กระบวนการและวิธีการในการรักษาจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๒.๕ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐนำพฤติกรรมในการรักษาจริยธรรมไปใช้ในกระบวนการบริหารงานบุคคล เพื่อให้การขับเคลื่อนมาตรฐานทางจริยธรรมเกิดผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

๓. สำนักงาน ก.พ. ได้ชี้แจงว่าร่างพระราชบัญญัติจริยธรรมเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. .... มีประเด็นที่จะต้องนำมาปรับปรุงแก้ไขตามมติคณะรัฐมนตรีและความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา ดังนี้

๓.๑ สาระของมาตรฐานทางจริยธรรม กลุ่มเป้าหมาย/ค่านิยม องค์กรประกอบ คณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรม (ก.ม.จ.) อำนาจหน้าที่ ก.ม.จ. ซึ่งจะได้ขอให้ที่ประชุมร่วมกัน แสดงความเห็นและข้อเสนอเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาเสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวตามลำดับต่อไป

๓.๒ แผนการดำเนินการในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้เตรียมการกำหนดกรอบระยะเวลา ดังนี้

ช่วงเดือนมกราคม – มีนาคม ๒๕๖๒

- จัดทำคู่มือคำอธิบายสาระมาตรฐานทางจริยธรรม
- แนวทางการจัดทำประมวลจริยธรรม

ช่วงเดือนเมษายน – มิถุนายน ๒๕๖๒

- พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. .... ประกาศใช้
- ตั้งคณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรม (ก.ม.จ.)
- ก.ม.จ. ออกระเบียบหลักเกณฑ์

ช่วงเดือนกรกฎาคม – กันยายน ๒๕๖๒

- องค์กรกลางบริหารงานบุคคลต่าง ๆ ประกาศใช้ประมวลจริยธรรม
- ยุทธศาสตร์จริยธรรมภาครัฐ

ช่วงเดือนตุลาคม – ธันวาคม ๒๕๖๒

- หน่วยงานของรัฐจัดทำข้อกำหนดจริยธรรม
- นำจริยธรรมไปใช้ในการบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource หรือ HR)

๓.๓ แผนการจัดทำกฎหมายลำดับรองและกรอบระยะเวลาของกฎหมายลำดับรองของร่างพระราชบัญญัติจริยธรรมเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. .... มีดังนี้

(๑) หลักเกณฑ์ ระเบียบ คู่มือ หรือแนวทางปฏิบัติสำหรับการจัดทำประมวลจริยธรรม และข้อกำหนดจริยธรรม รวมทั้งกระบวนการรักษาจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้คณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรม (ก.ม.จ.) เป็นผู้เสนอ/ผู้ออก อาศัยอำนาจมาตรา ๑๔ โดยมีกำหนดระยะเวลาภายใน ๑ เดือน หลังจากประชุม ก.ม.จ. ครั้งแรก

(๒) แนวทางหรือมาตรการในการขับเคลื่อนการดำเนินการดำเนินกระบวนการรักษาจริยธรรม รวมทั้งกลไกและการบังคับใช้ประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้คณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรม (ก.ม.จ.) /คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ/ผู้ออก อาศัยอำนาจมาตรา ๑๓ (๒) โดยมีกำหนดระยะเวลาภายใน ๓ เดือน หลังจากร่างพระราชบัญญัตินี้ประกาศใช้

(๓) ยุทธศาสตร์ด้านมาตรฐานทางจริยธรรมและการส่งเสริมจริยธรรมภาครัฐ ให้คณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรม (ก.ม.จ.) /คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ/ผู้ออก อาศัยอำนาจมาตรา ๑๓ (๑) โดยมีกำหนดระยะเวลาภายใน ๖ เดือน หลังจากร่างพระราชบัญญัตินี้ประกาศใช้

(๔) แนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพให้เจ้าหน้าที่ของรัฐฯ และมาตรการเพิ่มพูนประสิทธิภาพและเสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม ให้คณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรม (ก.ม.จ.) /คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ/ผู้ออก อาศัยอำนาจมาตรา ๑๓ (๓) โดยมีกำหนดระยะเวลาภายใน ๖ เดือน หลังจากร่างพระราชบัญญัตินี้ประกาศใช้

(๕) หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการดำเนินการตามมาตรฐานทางจริยธรรม ให้คณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรม (ก.ม.จ.) เป็นผู้เสนอ/ผู้ออก อาศัยอำนาจมาตรา ๑๓ (๔) โดยมีกำหนดระยะเวลาภายใน ๖ เดือน หลังจากร่างพระราชบัญญัตินี้ประกาศใช้

(๖) ประมวลจริยธรรม ให้องค์กรกลางบริหารงานบุคคล องค์กรตามมาตรา ๖ วรคสอง เป็นผู้เสนอ/ผู้ออก อาศัยอำนาจมาตรา ๖ โดยมีระยะเวลาตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ม.จ. กำหนด

(๗) ข้อกำหนดจริยธรรม ให้หน่วยงานของรัฐ เป็นผู้เสนอ/ผู้ออก อาศัยอำนาจมาตรา ๑๔ โดยมีระยะเวลาตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ม.จ. กำหนด

๔. การเตรียมการหลังจากร่างพระราชบัญญัติจริยธรรมเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. .... ประกาศใช้ ของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี โดยกลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมจะต้องดำเนินการ ดังนี้

๔.๑ จัดทำข้อกำหนดจริยธรรม ตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ม.จ. กำหนด ในช่วงเดือนตุลาคม - ธันวาคม ๒๕๖๒ (มาตรา ๑๔)

๔.๒ นำจริยธรรมไปใช้ในการบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource หรือ HR)

๔.๓ การรักษาจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ (มาตรา ๑๔) ซึ่งหน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการรักษาจริยธรรมประจำหน่วยงานของรัฐ ในการนี้ อาจมอบหมายให้ส่วนงานที่มีหน้าที่และภารกิจในด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาล หรือที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล หรือคณะกรรมการและกลุ่มงานจริยธรรมประจำหน่วยงานของรัฐที่มีอยู่แล้วเป็นผู้รับผิดชอบก็ได้

(๒) ดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน ให้ความรู้ ฝึกอบรม และพัฒนาเจ้าหน้าที่ของรัฐ และจัดมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพและเสริมสร้างให้มีการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม รวมทั้งกำหนด กลไกในการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตลอดจนสร้างเครือข่าย และสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐและภาคเอกชน

(๓) ทุกสิ้นปีงบประมาณ ให้จัดทำรายงานประจำปีตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ม.จ. กำหนด เสนอต่อ ก.ม.จ. โดยให้หน่วยงานของรัฐเสนอรายงานประจำปีผ่านองค์กรกลางบริหารงานบุคคลหรือองค์กร ตามมาตรา ๖ วรรคสอง แล้วแต่กรณี เพื่อประเมินผลในภาพรวมของหน่วยงานของรัฐเสนอต่อ ก.ม.จ. ด้วย